

men weten en in den tijd van minder eetlust moet men niet te zeer aandringen. Zeer heilzaam werkt ook een tijdelijke verandering van omgeving, bijv. uit logeeren gaan bij familie, en wanneer het slechte eten heel erg is, doet een verblijf in een ziekenhuis dikwijls wonderen. De vierde methode is de opvoeding tot zelfstandigheid: men laat de kinderen vroeg zelf eten en zichzelf bedienen. Nemen zij te weinig, dan bestaat het gevaar, dat zij voor den tweeden keer niets krijgen. Men kan ook gedeeltelijk met de kinderen over den maaltijd beraadslagen: wenschen zij zelf een gerecht, dan kan men ze ook gemakkelijk suggereeren, dat zij het moeten eten.

VERHOOGDE ONTVANKELIJKHEID DOOR VACCINATIE TEGEN TYPHUS. — In den herfst van 1914 heeft SPÄT zich tegen de beschermende enting voor typhus en cholera verklaard. De vaccinatie werd in het leger echter verplicht doorgevoerd. Twee weken na het begin van de entingen tegen cholera verdween de cholera-epidemie. Juist op dezen zelfden tijd echter verdween ook de epidemie in het Russische leger, dat niet geënt was, zoodat de enting dit verdwijnen van de ziekte in het Oostenrijksche leger niet veroorzaakt kan hebben. Wat den typhus betreft, daalde volgens de officieele opgaven het ziektecijfer in het Deutsche leger plotseling na de voorbehoedende enting. Men ziet echter een dergelijk plotseling dalen van de typhuskromme ook in den Fransch-Duitschen oorlog van 1870, zonder vaccinatie. Terwijl er dus geen bewijs is van de gunstige werking der entingen tegen typhus, doen vele waarnemingen vermoeden, dat deze entingen integendeel typhus veroorzaakt hebben. Van 328 soldaten, die 3 maal geënt waren, werden 122 ziek in de eerste maand na de enting, 98 in de tweede en 42 in de derde maand. Na 4—8 maanden 76. Ook uit andere statistieken blijkt, dat gedurende de eerste drie maanden na de enting in plaats van een immuniteit een verhoogde ontvankelijkheid voor de ziekte bestaat. Een verklaring hiervoor is niet gemakkelijk te vinden; misschien worden door het verhoogde gehalte aan bacteriolysinen van het serum de bacillen gemakkelijker ontleed, waardoor de endotoxinen vrijkomen, die de ziekteverschijnselen geven (*Mediz. Klin.* 1926, No. 9).

SANATORIUM VOOR OOSTENRIJKSCHE SPOORWEGMANNEN. — Het nieuwe sanatorium van de Oostenrijksche Staatsspoorwegen neemt dezer dagen zijn eerste patiënten op. Tot nu toe had het ziekenfonds van de Oostenrijksche Staatsspoorwegen haar verzekerden bij de volkssanatoria ondergebracht, waar zij 150 bedden tot haar beschikking had. Dit getal was veel te klein, zoodat langs andere wegen de benoodigde, 700 plaatsen gezocht moesten worden. De nieuwe inrichting nu zal aan alle aanvragen voor opneming kunnen voldoen, zonder dat de patiënten eerst maanden moeten wachten. Dit lange wachten was dan ook de oorzaak, dat verzoeken om sanatoriumverpleging bij het ziekenfonds der spoorwegen minder talrijk was, dan bij andere ziekenfondsen. In 1924 waren van de 340000 verzekerden bij de ziekenkas der spoorwegen 724 patiënten in sanatoriumverpleging, van de 83000 verzekerden van de ziekenvoorzorginrichting der gemeente Weenen 385 en van de 400000 verzekerden van de ziektenverzekeringsmaatschappij der Staatsambtenaren 2000. Hoewel het nieuwe sanatorium 205 bedden heett, moet toch een aantal bedden in andere inrichtingen ter beschikking der spoorwegmannen blijven. Dit blijkt ook uit de volgende cijfers: aan de Weenske behandelingsinrichtingen voor tuberculeuse spoorwegbeambten worden jaarlijks ongeveer 2000 nieuwe tuberculoselijders of van tuberculose verdachte zieken toegewezen, terwijl bij 9 behandelingsinrichtingen in provincieplaatsen in Oostenrijk, die voor een deel pas in 1924 zijn opgericht, eveneens ongeveer 2000 patiënten behandeld werden (*E. SUESS, Wiener klin. Woch.* 1926, No. 10).

ONTSMETTINGMIDDELEN. — J. GEGENBAUER heeft van een aantal middelen het ontsmettingsvermogen nagegaan. De proeven werden bij 20° C genomen op een bepaalden staphylokokkenstam als vertegenwoordiger van niet sporenvormende ziektekiemen. Uit de proeven is gebleken, dat voor de in hoofdzaak in de praktijk voorkomende ontsmetting van voorwerpen, waaraan niet-sporenvormende ziekte-